

Oulun kaupungin avoimen hallinnon seuranta vuodelta 2021

OULU

Sisällysluettelo

1. Ymmärrettävyys	2
2. Tiedon ja päätöksenteon avoimuus	8
3. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys	11
4. Kokemusasiantuntijuus	16
4.1. Lapset ja nuoret	16
4.2. Työikäiset	30
4.3. Ikäihmiset	32
4.4. Etniset vähemmistöt	34
4.5. Vammaiset henkilöt	36

1. Ymmärrettävyys

Ymmärrettävän vuorovaikutuksen ja viestinnän toimenpiteet tähtäävät selkeään ja yksinkertaisempaan hallintokieleen. Esimerkiksi päätösten ja niiden valmistelun, asiakaskirjeiden ja ohjeiden kieltä yksinkertaistetaan muun muassa käyttämällä tuttuja termejä ja visualisoimalla asioita. Viestintä kuntalaisille tapahtuu selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä.

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
<p>Hyvän valmistelun ja päätöksenteon edistäminen</p>	<p>Kuntalaisille kerrotaan päätöksenteon valmistelusta ja päätöksenteosta sekä siitä, miten he voivat vaikuttaa päätöksenteon eri vaiheissa.</p> <p>Neuvostojen ja sidosryhmien mukaan ottaminen valmisteluun.</p>	<p>Konsernihallinto Kaikki toimialat Kaikki toimielimet</p> <p>Valmistelijat eri toimialoilla.</p>	<p>Oulun kaupungin verkkosivujen uudistamisen yhteydessä kehitetään myös osallisuuteen liittyviä verkkosivuja toimialoilla.</p> <p>Koulutusvalmistelua vuosille 2022–23 liittyen päätöksenteon valmisteluun ja hallintomenettelyihin.</p> <p>Neuvostojen, nuorisovaltuusto ONE ja sidosryhmät osallistuvat valmisteluun.</p>

<p>Hyvään kieleen liittyvää koulutusta</p>	<p>Viestinnän ja vuorovaikutuksen koulutukset</p> <p>Virkakielen kaikille avoin verkko-opiskelumateriaali eOppiva-digitaalinen oppimisympäristö.</p> <p>Selkeät visualisoinnit</p>	<p>Konsernihallinto Kaikki toimialat</p>	<p>Viestintää ja vuorovaikutusta eri kanavissa - henkilöstökoulutus.</p> <p>Dialogikoulutukset Hyvin sanottu -hanke Yle ja Erätauko-menetelmästä henkilöstölle ja kaupunginvaltuutetuille.</p> <p>Avoimen hallinnon webinaari ymmärrettävyyden osa-alueesta.</p> <p>Intranet Akkunassa kerrottu mahdollisuudesta osallistua eOppiva oppimisympäristön virkakielen verkko-opiskelumateriaaliin ja Kotimaisten kielten keskuksen järjestämiin verkko-opintoihin.</p>
<p>Sosiaalisen median hyödyntäminen</p>	<p>Kaupungin vuorovaikutusta sosiaalisessa mediassa lisätään.</p> <p>Koulutetaan henkilöstöä sosiaalisen median rohkeaan ja vastuulliseen käyttöön.</p> <p>Päätetään, missä kanavissa viestitään englanniksi.</p> <p>www.ouka.fi/vuorovaikutus</p>	<p>Konsernihallinto/viestintä ja toimialat</p>	<p>Brändi otettu käyttöön ja tekemiseen on osallistunut kyselyyn vastaamalla 6000 henkilöä, 5000 suomen kielistä ja 900 englanninkielistä ja 100 yritysvastausta. Kokonaiskontaktimäärä 195 000. Vuorovaikutuksessa esiin nousseista asioista on laadittu yhteenvedot ja aihiot, ja mukana olivat kaikki uudet kaupunginosat ja keskeisimmät kauppakeskukset. Sosiaalisen median kanavissa käytiin keskustelua samanaikaisesti.</p> <p>Sosiaalisen median hallinnan työkaluja on otettu käyttöön viestinnän tehostamiseksi. Kaikissa kaupungin yhteisissä somekanavissa kasvoivat seuraajien määrät vuosi vuodelta. Sosiaalisen median kanavista Oulun Facebookissa oli yli 25 000 seuraajaa. Instagramissa seuraajia on yli 17 000, Twitterissä 10 500 ja LinkedIn-palvelussa 8500. Youtube-kanavan tilaajia on 2100. Mun Oulun somekanavista Facebookissa oli 6200 seuraajaa ja</p>

			<p>Instagramissa 1850. Koko kaupungin tasolla kehitettiin somen käyttöä.</p> <p>Mun Oulun verkkomedian rinnalla ilmestyy neljä kertaa vuodessa kaikkiin oululaisiin kotitalouksiin jaettava Mun Oulu -lehti ja ikäihmisille suunnattu Mun Aino -liite.</p> <p>Vuorovaikutteisia, digitaalisia viestintäkanavia on kehitetty ja otettu käyttöön:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Mun Oulun kansainvälinen asukasviestintä My Oulu. -ouka.fi/english -On julkaistu uudet, englanninkieliset oulu.com sivustot kaupunkimarkkinointia varten. -Osallistu oulu.fi -sivusto käyttöönotto mm. osallistuvan budjetoinnin työkaluksi. Sisältöä tuotetaan myös englannin kielellä.
Oulun kaupungin internetsivut	Kaupungin verkkosivujen uudistaminen.	Konsernihallinto Kaikki toimialat www.ouka.fi	Uudistustyö käynnissä, valmistuu 2023 loppuun mennessä.

Palvelut on kuvattu selkeästi Suomi.fi:n palvelutietovarantoon	Tietojen ajantasaisuus päivittämällä.	Konsernihallinto Kaikki toimialat	Tietoja päivitetään ja tarvittaessa järjestetään koulutuksia sivujen päivittäjille. Ouka.fi - integraatiota edistetään.
Vuorovaikutussuunnitelma	Suunnitelma sisältää toimenpiteitä kuntalaisten ja kaupungin välisen vuorovaikutuksen, osallisuuden ja vaikuttamisen kehittämiseksi kaikilla toimialoilla.	Kaikki toimialat	Arvioidaan toteutumista tavoitteiden mukaisesti vuodelta 2021.
Vaikuttaminen kaupungin palveluihin	Kuntalaiset osallistuvat ja vaikuttavat infran, palveluiden ja kaupungin toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Kehitetään erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia ja tuetaan sekä viestitään asukas- ja järjestölähtöisistä tapahtumista.	Kaikki toimialat	Arvioidaan osana vuorovaikutussuunnitelman toimenpiteiden toteutumista vuonna 2021.

<p>Osallistuva budjetointi</p>	<p>Oululaisilla on mahdollisuus osallistua vuosittain kaupungin kehittämiseen osallistuvalla budjetoinnilla.</p> <p>Osallistuva budjetointi on kaikille asukkaille tarkoitettu toimintamalli, jonka avoimuutta lisätään. Lasten ja nuorten osallistumista prosessiin vahvistetaan. Osallistuvan budjetoinnin tunnettavuutta lisätään viestinnän keinoin. Tavoitteena saada lisättyä äänestäjien määrää.</p>	<p>Konsernihallinto yhteistyössä sivistys- ja kulttuuripalvelut</p> <p>Osallistuvan budjetoinnin koordinaatioryhmä</p>	<p>Vuonna 2021 otettiin käyttöön uusi decidim alusta, joka lisää osallistuvan budjetoinnin prosessin avoimuutta. Kaikki asukkaiden jättämät ideat ovat nähtävillä osallistu Oulu -sivustolla ja niihin myös vastattiin kaupungin puolesta. Viestintää ja markkinointia lisättiin ja kuntalaisilta tulleiden ideoiden määrä nousi aiemmista muutamista kymmenistä sataankahteenkymmeneenviiteen.</p> <p>Lapset ja nuoret saivat osallistua prosessiin jättämällä ideoita sivustolle. Äänestäminen mahdollistettiin kaikille 13 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille Oulun kaupungin koululaisille eduouka- tunnuksilla. Ideoista äänesti 1485 oululaista. Aikaisempina vuosina äänestäneitä on ollut 250–400.</p>
<p>Sidosryhmät osallistuvat ja vaikuttavat kaupungin toimintaan</p>	<p>Tehdään sidosryhmien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kaupungin toimintaan näkyviksi.</p> <p>Otetaan sidosryhmät mukaan kaupunkistrategian ja sitä toteuttavien ohjelmien valmisteluun.</p> <p>Kerätään sidosryhmien kokemuksia ja huomioidaan ne palveluiden suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.</p> <p>Autetaan sidosryhmiä viestimään omasta toiminnastaan kaupungin kanavissa ja verkostoissa.</p>	<p>Kaupungin toimialat</p>	<p>Arvioidaan osana vuorovaikutussuunnitelman toimenpiteiden toteutumista vuonna 2021.</p>

<p>Ymmärrettävä viestintä useilla kielillä</p> <p>Oulun kaupungissa pääasiallinen asiointikieli on suomi. Tämä koskee sekä asiakaspalvelua, viestintää että asiakkaille annettavaa ohjausta ja neuvontaa.</p> <p>Tulkkausta, mukaan lukien viittomakieli, käytetään tarvittaessa. Maahanmuuttajille Oulun kaupunki tarjoaa www-sivuilla tietoa niin englannin-, venäjän-, viron-, somalin-, arabian- kuin kiinan kielellä (Infopankki).</p>	<p>Viestintä eri tilanteissa kohderyhmät huomioiden.</p> <p>Englannin kielen käyttäminen.</p>	<p>Konsernihallinto viestintä</p>	<p>My Oulu ja muut englanninkieliset viestinnän kanavat.</p> <p>Tulkkausta koronaepidemiaan liittyen pitäisi lisätä mm. kaupunginvaltuuston kokousten infojen yhteydessä.</p>
--	---	-----------------------------------	---

2. Tiedon ja päätöksenteon avoimuus

Tavoitteena on edistää kansalaisten mahdollisuutta saada tietoa hallinnon toiminnasta ja päästä näkemään itseään koskevia tietoja. Osa-alueeseen sisältyviä asioita ovat esimerkiksi päätösten julkisuus ja kaupungin kustannusten avaaminen. Tähän kuuluvat myös viranhaltijapäätökset sekä dokumenttien saavutettavuus. Toimenpiteillä voidaan edistää kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen mahdollisuutta hyödyntää hallinnon tietovarantoja.

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
Avoimuuden lisääminen kaupungin viestinnässä	<p>Viestinnässä kuvataan selkeästi, miten tehty päätös vaikuttaa kuntalaisiin.</p> <p>Kaupungin virallisen tiedottamisen lisäksi hyödynnetään Mun Oulu -kaupunkimediaa.</p>	Kaikki toimialat	<p>Kaikkiin kuntalaisten jättämiin, osallistuvan budjetoinnin ideoihin vastattiin osallistu.oulu -sivustolla.</p> <p>Mun Oulu -kaupunkimediaa on hyödynnetty viestintäkanavana.</p>

<p>Sidonnaisuusilmoitukset Kaikki ilmoitusvelvolliset tehneet ilmoituksen 100 %.</p>	<p>Ulkoisen tarkastuksen yksikkö on yhteydessä uusiin valittuihin ilmoitusvelvollisiin.</p>	<p>Ulkoisen tarkastus http://www.ouka.fi/oulu/paatoksente-ko-ja-hallinto/sidonnaisuudet</p>	<p>Ulkoisen tarkastuksen yksikkö on ollut yhteydessä uusiin valittuihin ilmoitusvelvollisiin.</p> <p>Ilmoitusvelvollisista 96 % on tehnyt sidonnaisuusilmoituksen.</p> <p>Tarkastuslautakunta vie sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle kaksi kertaa vuodessa. Ilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla.</p>
<p>Avoin data Avataan ja julkaistaan uusia tietovarantoja sekä muutetaan nykyisiä koneluettavaan muotoon</p> <p>Avoimen datan näkyvyyden edistäminen</p> <p>Aineistorajapintojen ja tiedostomuotoisten aineistojen ylläpito</p> <p>Avoimen datan opetuskytköksen edistäminen</p> <p>Avoimen datan portaalin kehittäminen saavutettavuuskriteerien mukaisiksi</p>	<p>Tietoaineistojen avaaminen maksutta julkiseen käyttöön jatkuvana toimintana.</p> <p>Avoimen datan esittely soveliaissa tapahtumissa esimerkiksi Business Asemalla, Yhteys valtakunnalliseen avoindata.fi-portaaliin</p> <p>Aineistorajapintojen toimivuuden testaus ja dataportalissa tiedostoina jaettavien aineistojen vuosittainen päivitys manuaalisesti.</p> <p>Oppilaitosyhteistyö, OuluHealth-yhteistyö</p> <p>Kuutoskaupunkien ja Gofore Oyj:n yhteinen kehitystyö kaupunkien dataportalien saavutettavuuspuutteiden</p>	<p>Kaupungin kaikki palvelualueet. Konsernihallinnolla koordinaatiovastuu. Oulun Digillä tekninen vastuu tietoavausten toteutuksessa.</p>	<p>On selvitetty ja selvitetään edelleen potentiaalisia avauskohteita. Seuraavaksi avataan Oulun kaupungin hankintasopimukset ja Ouluhallin salien ja Auranmajan kävijämäärät. Jatkossa avaamisessa otetaan huomioon uuden avoimen datan direktiivin ja sitä toimeenpanevien lakien vaatimukset.</p> <p>Oulun dataportalista tiedot harvestoidaan avoindata.fi- portaaliin.</p> <p>Avoimen datan esittely avoimen hallinnon webinaarissa syksyllä.</p> <p>Rajapintojen ja aineistojen päivitystä tehdään jatkuvasti.</p> <p>Oppilaitokset hyödyntävät dataa. Yhteistyötä on tarkoituksena muuten toteuttaa tulevina vuosina.</p>

	korjaamiseksi. Datojen metatietojen täydentäminen datan hyödynnettävyyden lisäämiseksi.		Saavutettavuusasiat on otettu huomioon dataportaalissa ja evästeratkaisut toteutetaan tämän vuoden aikana. Metatietoja on täydennetty ja sitä työtä jatketaan edelleen.
Kouluttaminen	Avoimen hallinnon osa-alueista järjestettävät koulutukset yhteistyössä asiantuntijoiden, valtiovarainministeriön ja eri tahojen kanssa.	Keskitetty henkilöstökoulutus ja avoimen hallinnon työryhmä	Avoimen hallinnon webinaareja järjestetty yhteistyössä Valtiovarainministeriön ja elämäkaariverkostojen kanssa yhteensä neljä tilaisuutta kaikista avoimen hallinnon toimintasuunnitelman osa-alueista: ymmärrettävyys, tiedon ja päätöksenteon avoimuus, palvelujen saavutettavuus ja esteettömyys, kokemusasiantuntijuus. Kohderyhmänä kaupungin henkilöstö, järjestöt ja yritykset. Webinaarit olivat kaikille avoimia ja niistä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla, intranet Akkunassa ja verkostoissa. Webinaarien palautteet ja työpajojen koosteet ovat osa tavoitteiden toteutumisen arviointia.
Tietojärjestelmähankinnat			
KH:n 29.3.2016 päätöksen mukaan uusissa tietojärjestelmähankinnoissa tulee huomioida avoimen datan	Huomioidaan tietojärjestelmähankinnoissa tulevaisuudessa valtakunnalliset ja	Konsernihallinto	ICT-sopimusohjelma on päivitetty syksyllä vaatimuksia vastaavaksi ja siitä tiedotetaan henkilöstöä Oulun Digillä ja hankintapalveluissa.

periaatteet, muun muassa koneluettavuus.	maakunnalliset ratkaisut ja yhteensopivuus.		
Sähköisten kokouskäytäntöjen kehittäminen	Kokousten järjestäminen sähköisesti ja niiden lisääminen, etätöön käytännöt. Koulutukset luottamushenkilöille ja henkilöstölle, toimielinten kokoukset.	Kaikki toimialat Konsernihallinto	Kaikki toimielimet siirtyivät sähköisiin kokouskäytäntöihin koronapandemian leviämisvaiheessa.
Kaupungin kustannusten avaaminen	Kuutoskaupunkien vertailu (esim. euroa per asukas palvelukustannuksia). https://www.kuusikkokunnat.fi/	Kaikki toimialat	Kuusikkoraportit ovat julkisia ja avoimesti kaikkien katsottavissa verkkosivuilla. Kuusikkoraportit annetaan myös kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle tiedoksi, joten sitäkin kautta ne ovat kaikille saatavilla.

3. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys

Oulun kaupungin palvelut ovat entistä saavutettavampia. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sähköisen asioinnin ja palveluiden kehittämistä.

Palveluiden parantamisessa keskeistä on asiakaslähtöisyys: kehitystyössä hyödynnetään kuntalaisten kokemustietoa ja näkemyksiä. Lisäksi osa-alueeseen kuuluvat esimerkiksi avustusten ja tilojen tarjoaminen järjestöjen tai muiden kuntalaisryhmien käyttöön.

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
<p>Oulun kaupungin verkkosivustojen ja -palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys</p> <p>Asiain ja palvelujen digitaalinen kehittäminen</p>	<p>Verkkopalvelujen saavutettavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teknisesti virheetön toteutus - Selkeä ja hahmotettava käyttöliittymä <p>Saavutettavuusseloste</p> <p>Saavutettavuusauditointi</p> <p>Koulutussuunnitelma</p> <p>Kaupungin palvelut ja asiointikanavat toimintaohjeineen kuvattu Suomi.fi:n palvelutietovarantoon kansallisen luokittelun mukaan</p> <p>Sähköisten asiointimahdollisuuksien kehittäminen (mm hakulomakkeet, chat, videoyhteydet).</p>	<p>Konsernihallinto, toimialat, Oulun Digi</p> <p>Kaikki toimialat, palvelutietovarannon hallintamallin mukaan.</p> <p>Kaikki toimialat.</p>	<p>2019 voimaan tullut saavutettavuusdirektiivi vaatii resurssointia saavutettavuuden edistämiseksi.</p> <p>Saavutettavuuden edistäminen on olennainen osa julkisen hallinnon palveluiden digitalisointia. Saavutettavuudella tarkoitetaan, että verkkosivut ja mobiilisovellukset sekä niiden sisällöt ovat sellaisia, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää mitä niissä sanotaan.</p> <p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2016/2102) julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta määrittää julkisen hallinnon verkkopalveluiden saavutettavuuden minimitasosta sekä keinoista, joilla saavutettavuuden toteutumista valvotaan.</p> <p>Palvelut on kuvattu suomi.fi palvelutietovarantoon.</p> <p>OuluBot, chat-kanavat. Sähköisten asiointimahdollisuuksien kehittämistä valmistellaan toimialoilla.</p>
<p>Kouluttaminen</p>	<p>Saavutettavuuskoulutukset</p>	<p>Konsernihallinto ja Oulun Digi</p>	<p>Saavutettavuuskoulutukset osana kaupungin keskitettyä koulutusta, verkkokoulutukset, intranet Akkunan sisällön tuottajille ja kaupungin verkkosivujen päivittäjille. Verkkopalvelujen saavutettavuus -teamsryhmässä henkilöstölle</p>

			ohjeistetaan saavutettavuuden edistämisestä ja koulutuksista.
Oulun kaupungin palvelut ovat helposti löydettävissä	Viestitään selkeästi. Tuodaan fyysinen ja sähköinen tiedottaminen kuntalaislähtöiseksi.	Kaikki toimialat	Korona- ja rokoteviestintää selkeyttämään perustettiin oma sivusto. Vuoden mittaisella seurantajaksolla 14.12.2020 – 13.12.2021: <ul style="list-style-type: none"> - korona pääsivu 2,24 miljoonaa sivulatausta - koronarokotukset 1,79 miljoonaa sivulatausta Viiden ladatuimman sivun joukossa neljä korona-aiheista sivua sekä kaupungin etusivu. Kaupungin tapahtumien ja alueiden tapahtumien viestintää parantamaan on perustettu digitaalinen tapahtumakalenteri: tapahtumat.munoulu.fi
Esteettömyys palveluissa ja kaupungin toiminnassa	Toimipaikkojen esteettömyystiedot internettiin (www.suomi.fi).	Kaikki toimialat	Toimipaikkojen esteettömyystietoja on lisätty palvelutietovarantoon. Ouka.fi verkkosivuilla on toimipaikkojen esteettömyystietoja.
Kaupungin tilojen vuokraaminen paikallisesti tai alueellisesti merkittäviin tilaisuuksiin.	Resurssien varausrajapinnan avaaminen. Ajanvarauksen mahdollistaminen toimitiloille, vrt. Varaamo.fi .	Koko kaupunkiorganisaatio	Resurssien varausrajapinnan avaamista selvitetään keväällä 2022.

<p>Kriittisten palvelujen turvaaminen</p>	<p>Ikääntyneiden ja riskiryhmien palvelujen turvaaminen poikkeustilanteiden aikana.</p>	<p>Kaikki toimialat</p>	<p>Korona-aikana on viestitty päivittäin epidemiatilanteesta ja toimenpiteistä ikäihmisten, erityisryhmien ja riskiryhmiin kuuluvien suojaamiseksi kotona, asumispalveluissa ja hoitolaitoksissa. Koronarokotusten etenemisestä on tiedotettu päivittäin. Kuntalaisille on lähetetty tekstiviesteillä tietoa rokotuksista.</p> <p>Ikäihmisten Aino-neuvonta on neuvonut ikäihmisiä ja heidän omaisiaan kaupungin tarjoamista palveluista.</p> <p>Mun Oulu printtilehti on jaettu joka kotiin, missä on tiedotettu ajankohtaisista asioista ja koronatilanteesta. Kahdesti vuodessa on ilmestynyt Aino-liite, joka on keskittynyt ikäihmisten teemoihin. Mun Oulu kaupunkimediassa on julkaistu useita ikäihmisten ja erityisryhmien asioihin liittyviä artikkeleita.</p> <p>Vanhustenviikkoa vietettiin toistamiseen vähäisin tapahtumin, vanhustenviikon pääjuhla järjestettiin kuitenkin tarkasti koronaohjeita noudattaen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • POPsoten Digi-Aino hankkeessa ja Karita-hankkeessa on kehitetty erilaisia digitaalisia ratkaisuja ikäihmisten arjen helpottamiseksi ja kotona asumisen tueksi. Molemmissa hankkeissa on järjestetty työpajoja, joissa on käytännössä testattu eri laitteiden ja menetelmien soveltuvuutta ikäihmisten tarpeisiin. Hankkeet jatkuvat vuodelle 2022. • Asunnottomuuden vähentämishjelma PALO-hanke, osatyökykyisten ja
--	---	-------------------------	---

			<p>pitkäaikaistyöttömien työllistyminen ja sote-palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • ASTE - asunnottomien sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämishanke. Kohderyhmänä asunnottomat nuoret aikuiset, joilla on vakava päihdeongelma ja jotka ovat palveluiden tavoittamattomissa, kohderyhmänä myös Kenttätien palvelukeskuksen tilapäismajoituksessa asuvat nuoret aikuiset huumeiden käyttäjät <p>Sähköiset asiointikanavat</p> <p>Matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta; sähköistä asiointia lisätty voimakkaasti mm. Omaolo; erilaiset huoli-ilmoitukset, hakemukset jne. kts. sosiaali- ja perhepalvelut/sähköinen asiointi. Matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta on valmisteltu yhteistyössä niin kaupungin oman toiminnan ja kansallisten (mm. Kela, Vrk) toimijoiden kanssa. Lähtökohtana on ollut toteuttaa käyttäjälähtöinen neuvonnan ja ohjauksen kokonaisuus, jossa digitaalisuus on vahvasti läsnä, mutta myös niiden käyttäjäryhmien tarpeet huomioidaan, jotka eivät digitalisaatiota kykene hyödyntämään. Järjestöt ja muu kolmas sektori, sekä yksityissektori ovat osallistuneet kehitystyöhön.</p> <p>Vuonna 2020–21: omaolon terveystarkastukset, valmennukset, kuvayhteys vastaanotot lisääntyivät, sähköiset ajanvaraukset laajenivat, sähköinen perhevalmennus aloitettiin toukokuussa 2020; sähköinen perhekeskus; Pyydä apua-nappi lapsiperheille 2021; Omaolossa hyvinvointivalmennukset 2021; etävastaanotot; tekstiviestipalvelut; Kotihoidossa laajennettiin sähkölukkojen käyttöä uusille asiakkaille sekä</p>
--	--	--	--

			etäkotikäyntejä ja lääkkeenantoautomaatteja lisättiin. Esiselvitettiin ja suunniteltiin robotiikan ja tekoälyn hyödyntämistä ja käyttöä hyvinvointipalveluissa: sydämen rytmihäiriöiden tunnistaminen, asiakaspalautteen analysoinnissa. Sosiaalipäivystyksen työtehtävien kirjaaminen mobiililaitteilla kehitettiin ja käyttöön otettiin.
--	--	--	--

4. Kokemusasiantuntijuus

4.1. Lapset ja nuoret

Lapsiystävällisessä Oulussa lapsi- ja nuorisopolitiikan ohjenuorana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Lasten ja nuorten yhdenvertaisen osallisuuden ja vaikuttamisen kehittäminen on myös yksi Oulun kaupungin painopistealueista. Lapset ja nuoret toimivat kokemusasiantuntijoina heitä koskevien palveluiden suunnittelussa. Oulu sai UNICEFin lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen toista kertaa vuonna 2020. Tunnustus on voimassa neljän vuoden ajan. Oulun kaupunki otti Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin käyttöön kaikilla kaupungin palvelualueilla ja hallinnossa vuonna 2016 kaupunginhallituksen päätöksen pohjalta. Mallin avulla kaupungin toimialat pääsevät arvioimaan päätöksentekoa ja toimintaansa lapsen oikeuksien sekä lasten ja nuorten osallisuuden näkökulmasta.

Nykytilakartoitus koostuu kolmesta osa-alueesta: lasten näkemykset, rakenne- ja prosessi-indikaattorit ja tulosindikaattorit mm. Sotkanetistä ja Kouluterveyskyselyistä. Nykytilan kartoituksella arvioidaan kunnan lapsiystävällisyyden ja lapsen oikeuksien toteutumisen tilaa ja sen pohjalta tehdään seuranta sekä Oulun avoimen hallinnon osalta että Suomen UNICEFille. Lapset ja nuoret osallistuvat kehittämistavoitteiden määrittämiseen esimerkiksi osallistamalla haastatteluihin, kyselyihin ja pelillisyyttä hyödyntäen. Kartoituksen tulosten pohjalta Oulun kaupunki asettaa Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyönsä tavoitteet ja valitsee konkreettiset toimenpiteet toimintasuunnitelmaansa vuosille 2021–23 helmikuussa 2021. Avoimen hallinnon taulukossa ovat pelkästään malliin liittyvät perustoimenpiteet.

Otteita lapsiystävällisen kunnan tavoitteista, jotka liittyvät avoimeen hallintoon.

1. Lapsilla on mahdollisuus osallistua heille tarkoitettujen palveluiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.
2. Lapset voivat vaikuttaa julkisen tilan suunnitteluun ja kehittämiseen.
3. Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa heille itselleen tärkeisiin asioihin.
4. Päätöksenteossa hyödynnetään lasten ja nuorten tietämystä omasta arjestaan ja arvioidaan päätösten lapsivaikutuksia.
5. Lapsia kohdellaan tasa-arvoisesti. He ovat mukana suunnittelemassa, arvioimassa ja kehittämässä kunnan palveluja.

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
<p>Lapsiystävällinen-toimintamalli perustuu Lapsen oikeuksien sopimukseen (koskee kaikkia alle 18-vuotiaita). Suunnittelussa ja päätöksenteossa huomioidaan aina lasten oikeuksien toteutuminen.</p> <p>Lapset ja nuoret ovat tiiviisti mukana lapsiystävällisen kunnan kehittämistyössä.</p> <p>Otetaan käyttöön tammikuussa julkaistava www.lapsiystavallinenkunta.fi -digialusta ja uusi LYK-toimintamalli.</p>	<p>Lasten oikeudet otetaan huomioon valmistelussa, päätöksenteossa ja toiminnassa.</p> <p>Lapsivaikutukset otetaan huomioon päätöksenteossa kaupunginhallituksen 25.3.2019 tekemän päätöksen mukaisesti: haetaan toimivat käytännöt lapsivaikutusten arviointiin kunkin toimialan osalta. Kaupunginhallitus tarkastelee ja tarvittaessa päivittää toimintamallia vuonna 2021.</p> <p>Päivitetään Akkunan Näin toimimme - kokonaisuuden alla oleva Lapsiystävällinen kunta -sivu. Järjestetään toimialakohtaista koulutusta.</p> <p>Järjestetään keskitettyä koulutusta liittyen lapsivaikutusten arviointiin. Kuntavaalien jälkeen perehdytetään uudet valtuutetut LYK-menettelyihin ml. lapsivaikutusten arviointi</p>	<p>Koordinointivastuu on sivistys- ja kulttuuripalveluilla. Toimintaa ohjaa kaupunginjohtajan nimittämä osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon ohjausryhmä, johon on nimetty edustajat/yhteyshenkilöt kaikilta toimialoilta ja Oulun nuorisovaltuustosta (ONE). Käytännön työn koordinoinnista vastaa UNICEF-työryhmä, jossa on edustajat kaikilta toimialoilta ja ONEsta.</p> <p>Toimialat huomioivat lapsiystävällisen kunnan tavoitteet talousarviosuunnittelussa.</p> <p>Perehdyttäminen ja koulutukset/ sivistys- ja kulttuuripalvelut</p> <p>Perehdyttäminen ja koulutukset/konsernihallinto</p>	<p>Esiopetuksen palvelujen järjestämistavasta tehty lapsivaikutusten arviointi. www.hyvinvointkertomus.fi -sivulla on tällä hetkellä yhdeksän LAVAa. V. 2021 aloitetuista osa valmistuu vasta vuonna 2022 (esim. lastenkulttuurikeskus/toimintamalli ja koulujen digitaalinen ekosysteemi). Lisäksi lapsivaikutusten arviointeja on tehty osana rakennushankevalmistelua, ja niiden materiaalit ovat hankeselvitysten liitteinä ja osana ihmisvaikutusten arviointeja (esim. kaavoitus).</p> <p>Tarkastuslautakunta tuotti valtuutetuille tietoa oululaisen lapsivaikutusten arvioinnin toimintamallin etenemisestä v. 2020 arviointikertomuksessaan (luku 5.4). Arviointi kohdistui sivistys- ja kulttuuripalveluihin, hyvinvointipalveluihin sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluihin. Arviointikertomus hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.10.2021 (S92). Lisäksi merkittiin</p>

<p>Kaikki toimialat huomioivat lapsiystävällisen kunnan tavoitteet taloussuunnittelun ja siihen liittyvien menettelyiden osalta.</p>	<p>päätöksenteossa. Päivitetään henkilöstön perehdyttämismateriaali vastaamaan uutta LYK-mallia.</p> <p>Tavoitteena on talousarvioprosessin kehittäminen suhteessa UNICEFin uusiin indikaattoreihin ja Oulun taloussuunnitteluohjeeseen/kuntalaisten osallisuus. Lisäksi lasten ja nuorten alueellinen osallistavan budjetoinnin malli otetaan käyttöön v. 21 alkaen.</p>	<p>Konsernihallinto ja kaikki toimialat</p>	<p>tiedoksi lautakuntien antamat vastaukset, ja ne lähetettiin edelleen tiedoksi myös kaupunginvaltuustolle.</p> <p>Kaupunginhallitus käsitteli 20.12.2021 oululaista lapsivaikutusten arvioinnin mallia ja hyväksyi päivitetyn LAVA-menettelyn. Päätösehdotus sisälsi vain kaksi muutosta v. 2019 päätökseen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. arvioidaan jatkuvasti toimintamalliin liittyvien valmistelijan työkalujen käyttökelpoisuutta ja päivitetään niitä 2. Tarvittaessa päivitetään toimintamallia koskevaa päätöstä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistavan uudistuksen vuoksi ja kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman mukaisesti (Valtioneuvoston julkaisuja 2021:81). <p>Akkuna-sivu on päivitetty mm. seuraavasta v. 2021 aikana: lasten ja nuorten kuulemisen ohjeistus ja diasarja, ja yleisiä ohjeita LAVAn teosta valmistelijoille.</p>
---	---	---	--

			<p>TA-suunnitteluohje v. 2021 sisälsi toimialoille yhteisen ohjeen TA- ja KS-suunnitteluun vuodelle 2022 luvussa kuntalaisten osallisuus.</p> <p>TA2021 valtuustoon sitovat tavoitteet ja mittarit liittyivät v. 2021 lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaan, ja ne velvoittivat kolmea toimialaa. Ko. toteumat raportoidaan v. 2022 alussa osana v. 2021 toiminnan raportointia. Lautakuntiin sitovat tavoitteet ml. lapsiystävällinen kunta -toimintoihin liittyvät raportoidaan myös v. 2022 alussa.</p> <p>Henkilöstön perehdytysopasta on päivitetty 2021 lapsiystävällinen kunta- asioilla (luku 3.18).</p> <p>Kaikki lapsiystävällinen kunta - koordinaatioryhmän jäsenet koulutustuivat uuden LYK-digialustan (www.lapsiystavallinenkunta.fi) käyttöön v. 2021 (ml. suljetut, kaupunkikohtaiset toiminnot). Oulun kaupungin LYK-nykytilakartoitus, toimintasuunnitelma ja raportointi on siirretty ko. alustalle.</p> <p>Uudet valtuutetut on perehdytetty LYK-malliin osana perehdyttämiskierrosta</p>
--	--	--	--

			<p>syksyllä 2021. Materiaali oli sivistys- ja kulttuurijohtajan materiaalissa. Perehdytyksen koordinoi konsernihallinto.</p> <p>Lasten ja nuorten osallistuvan budjetoinnin prosessi oli ensi kertaa käytössä v. 2021. Sitä suunnitteli erillinen OSBU-ryhmä. Ryhmä jatkaa toimintaansa seuraavinakin vuosina. Nuorten, yli 12-vuotiaiden sähköinen äänestys mahdollistettiin Wilma-integraatiolla (eduouka-tunnukset) Decidim-alustaan. Eduouka-tunnuksilla äänestäneitä oli kokonaisäänimäärästä hienosti 31,9 %. Varhaiskasvatuksen osuus OSBUssa oli tarkoitettu tukemaan ideointivaiheen ajan kaikkien kuntalaisten ajatustyötä siitä, mikä OSBU-ehdotus tukisi kestäväää kuntaa ja sitä myöten myös lapsia ja heidän tulevaisuuttaan. Vihreä lippu -päiväkodit tekivät tätä tarkoitusta varten videon</p> <p>Akkuna-artikkeleista saa lisätietoa lasten ja nuorten OSBU-menettelyistä ja onnistumisista: Lapset, nuoret ja huoltajat mukaan osallistuvaan budjetointiin (sharepoint.com) ja OSBU on aito mahdollisuus vaikuttaa</p>
--	--	--	---

			- Laanilan yläkoulussa äänestettiin oppitunnilla (sharepoint.com)
<p>Lapsiystävällisen kunnan toiminnan arviointia</p>	<p>Hyödynnetään eri alueilta saatavaa lasten- ja nuorten omaa kokemustietoa.</p> <p>Lapset ja nuoret osallistuvat mm. v. 2020–23 kehittämistavoitteiden määrittämiseen / samantyyppinen menettely kuin alkukartoituksessa v. 2016.</p> <p>Raportointi v. 2020–23 kehittämissyklin tuloksista tehdään väli- ja loppuarviointina UNICEFille.</p>	<p>ONE ja UNICEF-työryhmä koordinaattorin ohjeiden mukaan. Järjestöyhteistyötä.</p> <p>Ohjausryhmä hyväksyy v. 2020–23 toimialoja yhdistävät kehittämistavoitteet ja vastaa niiden toteutuman raportoinnista UNICEF:lle.</p>	<p>Kaupunginjohtaja allekirjoitti 25.11.2021 uuden sitoumuksen Suomen UNICEFin kanssa Oulun lapsiystävällinen kunta - työstä.</p> <p>Oulun Lapsiystävällinen kunta - toimintasuunnitelma hyväksyttiin kokonaisuudessaan kaupungin osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon ohjausryhmässä 24.9.2021 ja UNICEF hyväksyi toimintasuunnitelman sen jälkeen. V. 2023 loppuun ulottuvassa toimintasuunnitelmassa on yhteensä 27 eri tavoitetta liittyen mm. lapsen etuun (mm. LAVAt), yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja viestintään. Lapsille ja nuorille suunnattu viestintä ja viestintäteot heidän kanssaan olivat v. 2021 kaupungin viestinnän painopisteitä.</p> <p>Edellä mainittuja tavoitteita tukee toimintasuunnitelmassa 10 muuta tavoitetta, joilla pyritään lisäämään sitä, että Lapsen oikeuksien varmistamiseen ovat sitoutuneet kunnan johto, kaikki kunnan toimialat, päätöksentekijät, kolmas sektori ja kuntalaiset.”</p>

			<p>Kuntalaisversio toimintasuunnitelmasta on ladattu sivulle: Lapsiystävällinen kunta - Oulu tietoa - Oulun kaupunki (ouka.fi)</p> <p>Toimintasuunnitelman tavoitteista osa on toteutettu jo v. 2021 ja niitä raportointiin Suomen UNICEFille marraskuussa 2021 toisessa kehittämissyklin seurantatapaamisessa 9.11.2021.</p> <p>Oulussa 3.sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä suunnitellaan lasten ja nuorten palveluiden poikkitoiminnallisissa tiimissä, jossa toimialoista ovat edustettuna hyvinvointipalvelut ja sivistys- ja kulttuuripalvelut.</p> <p>Elämänkaariverkostotapaamisissa ja sen seminaareissa oli osallistujia vastaavasti sekä kaupungilta että 3. sektorilta. Aiheena olivat mm. lapsiystävällisen kunnan nykytilakartoitus ja lapsivaikutusten arviointimenettelyt sekä ajankohtaiset lapsiperheiden haasteet (ml. kaupungin palveluista tiedottaminen). Lisäksi kaupungilla on järjestöjen kanssa säännöllistä tapahtumayhteistyötä mm. lapsen oikeuksien viikolla (päätapatuma Oulun Ilon päivä, joka tavoitti vuonna -21 Ouluhallissa n. 300 osallistujaa) sekä</p>
--	--	--	--

			teemapäiviä kuudessatoista palvelukeskittymässä.
<p>Nuorisovaltuusto ONE ONE toimii koko kaupungin laajuisena.</p> <p>Oulun nuorisovaltuusto pyrkii toiminnallaan ajamaan jokaisen oululaisen ja Oulussa opiskelevan nuoren hyvinvointia kaupungin päätöksenteossa:</p> <p>Nuorisovaltuustolla ONE on puhe- ja läsnäolo-oikeus sivistys- ja kulttuuri-, hyvinvointi- sekä yhdyskuntalautakuntien kokouksissa.</p>	<p>Nuorisovaalit järjestetään syksyllä 2020. Nuorisovaltuustoon valitaan jäseniä reuna-alueilta (Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo, Ylikiiminki, ja Yli-li) sekä kanta-Oulusta. Tavoitteena saada jäseniä kaikilta alueilta. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa kaksivuotisen kautensa alkuvuonna 2021.</p> <p>Tavoite: Nuorisovaalien äänestysprosentti nousee.</p> <p>Tavoite: Nuorisovaltuusto ONE saa mahdollisuuden lähettää puhe- ja läsnäolo-oikeudellinen nuorten edustaja kaupunginvaltuuston kokouksiin.</p>	<p>Nuorisopalvelut https://www.ouka.fi/oulu/nuoret/oulu-nuorten-edustajisto-one</p>	<p>Nuorisovaaleilla 2020 valittiin uusi nuorisovaltuusto ONEn kokoonpano, jonka kaksivuotinen toimikausi alkoi tammikuussa 2021. Järjestäytymiskokous pidettiin tammikuussa 2021, jossa valittiin nuorisovaltuuston puheenjohtajisto vuoden määrääjäksi.</p> <p>Osa vuoden 2021 kokouksista on jouduttu pitämään verkkoyhteyksillä Teamsissa koronapandemiasta johtuvien rajoitusten ja ohjeistusten myötä.</p> <p>Nuorisovaltuusto ONE on saanut puhe- ja läsnäolo-oikeuden kaupunginvaltuuston kokouksissa.</p>

<p>Lasten ja nuorten alueelliset osallisuusryhmät</p> <p>Oulussa toimivissa osallisuusryhmissä on edustus alueella toimivista ala- ja yläkouluista, mahd. toisen asteen oppilaitoksista ja nuorisotaloilta.</p>	<p>Oulussa toimii 15 lasten ja nuorten alueellista osallisuusryhmää. Osallisuusryhmät vaikuttavat oman alueensa asioihin ja järjestävät tapahtumia.</p>	<p>Nuorisopalvelut https://www.ouka.fi/oulu/nuoret/alueelliset-osallisuusryhmat</p>	<p>Alueelliset lasten ja nuorten osallisuusryhmät ovat toiminnassa. Osassa ryhmistä on ollut haasteita saada ryhmäläisiä aktivoitumaan mukaan toimintaan, mutta suurimmassa osassa ryhmä toimii aktiivisesti. Korona on tuonut haasteita erityisesti osallistumisen vuoksi, keväällä 2021 ei ollut mahdollisuutta tavata lainkaan kasvotusten ja toiminta oli hetken aikaa tauolla monella alueella.</p>
<p>Nuorisopalvelut</p> <p>Nuorisopalveluiden työntekijöiden tehtävänä on aktivoida ja tukea nuoria omaehtoiseen toimintaan. Keskeinen rooli on tuoda lapsia ja nuoria mukaan suunnittelemaan ja kehittämään esim. nuorisotiloja tai omaa asuinalueettaan.</p>	<p>Nuorisotilat ja nuoriso-ohjaajat tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiseen toimintaan.</p>	<p>Nuorisopalvelut https://www.ouka.fi/oulu/nuoret/osallisuus-ja-vaikuttaminen</p>	<p>Työntekijät aktivoivat, tukevat, kannustavat, mahdollistavat omaehtoiseen toimintaan omalla toiminnallaan ja osallistamisella suunnittelutyöhön. Nuorisotiloilla järjestettävä toiminta on lähtökohtaisesti nuorten oman suunnitelman mukaista ja nuorilla on mahdollista järjestää myös omaa toimintaa. Alla esimerkkejä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarjoamalla tiloja ja välineitä esim. pelaamiseen, askarteluun/taiteiluun, bingon yms. järjestämiseen.

			<ul style="list-style-type: none"> • järjestämällä ohjattua toimintaa nuorten toiveiden pohjalta • ottamalla nuoret mukaan toiminnan suunnitteluun: asiakaskyselyt toimintakauden alussa / ennen loma-aikoja • lasten omat kerhot • Jopo toiminta • talotoimikunnat • hankinnat • avoimen toiminnan sisältö • retket • tapahtumat
<p>Nuorten avustukset</p> <p>Nuorten NERO on toimintaraha, jolla tuetaan nuorten omaehtoista toimintaa. Nuorten NEROa voi hakea ympäri vuoden ja rahaa myönnetään projektille, jossa nuoret ovat aktiivisia eli ideoivat, suunnittelevat ja toteuttavat toimintansa itse.</p> <p>Nuorisopalvelut jakavat nuorille järjestöavustuksia ja kohdeavustuksia sekä myöntää</p>	<p>Tavoitteena on, että NERO-rahaa haetaan koko avustettava määrä. Avustukset myönnetään suunnitellusti.</p>	<p>Nuorisopalvelut</p> <p>https://www.ouka.fi/oulu/nuoret/nuorten-nero</p>	<p>Tavoitteesta on jääty koronan takia. Markkinointia on tehostettu. Nuorten NERO toimintaraha on siirtynyt eAsiointiin.</p> <p>Vuosiaavustukset ja siihen varattu summa on jaettu suunnitellusti. Vuosiaavustusta myönnettiin 40 hakijalle.</p>

maksuttomia tiloja nuorten käyttöön.			
<p>Nuorten foorumi</p> <p>Vaikuttamisen teemaan liittyvä tapahtuma järjestetään vuosittain lokakuussa. Tavoitteena on saada nuoria ja nuorten parissa toimivia tahoja kohtamaan, verkostoitumaan ja vaihtamaan ajatuksia. Tapahtuman kohderyhmänä ovat yläkoululaiset ja sitä vanhemmat nuoret.</p>	<p>Nuorten foorumi toteutetaan suunnitellusti joka vuosi.</p> <p>Tavoite: Nuorten kävijöiden (koululuokkien) määrä nousee.</p>	<p>Nuorisopalvelut</p> <p>https://www.ouka.fi/oulu/nuoret/nuorten-vaikuttajapaivat</p>	<p>Nuorten foorumi järjestettiin poikkeuksellisesti Ouluhallissa, koska perinteinen tapahtumapaikka Oulun kaupungintalo on remontissa. Koronapandemian läsnäolo ja ohjeistusten ja rajoitusten muutokset toivat tapahtumaan epävarmuutta. Osallistujia oli yhteensä n. 400, joista koululaisia n. 350.</p>
<p>Lasten ja nuorten kaupunkikokous</p> <p>Kaupunkikokouksessa lapset ja nuoret kokoontuvat päättämään yhdessä kouluilla, oppilaskunnan hallituksissa ja osallisuusryhmissä mietittyjä parannus- ja kehittämissuhteita.</p> <p>Kokouksessa lapset ja nuoret päättävät määrärahan jakamisesta eri kohteille, jotka yleensä sijoittuvat alueellisesti.</p>	<p>Järjestetään kerran vuodessa, keväisin.</p> <p>Syksyllä 2020 kaupunkikokous toteutettiin sähköisenä koronaepidemian vuoksi. Kaikki lasten ja nuorten osallisuusryhmät osallistuvat määräraha- ja lausuntoesitysten työstöön ja esityksistä äänestämiseen</p>	<p>Nuorisopalvelut</p> <p>https://www.ouka.fi/oulu/nuoret/kaupunkikokous</p>	<p>Lasten ja nuorten kaupunkikokous järjestettiin toukokuussa 2021 Teams Live -lähetystenä. Kaupunkikokous järjestettiin toista vuotta peräkkäin verkkoyhteyksin vallitsevan koronatilanteen vuoksi.</p>

Lasten ja nuorten paikallinen vaikuttaminen	Esimerkiksi vaikuttaminen suojateiden paikkaan omalla asuinalueella, leikkipuistosuunnitteluun osallistuminen.	Nuorisopalvelut/Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	Esimerkiksi Hintan koulun oppilaille toteutettu kysely syksyllä. Lasten ja nuorten osallisuus palvelujen suunnittelussa.
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden järjestöjen elämänkaariverkostot Oulun kaupungin sosiaali- ja terveysalan järjestöt toimivat verkostomaisesti ja niillä on tapaamisia säännöllisesti. Verkostojen kokouksissa käsitellään ajankohtaisia kuulumisia Oulun kaupungilta ja osallistujien tahoilta, yhteisiä kehittämiskohteita sekä muun muassa hankkeiden hakuja.	Säännölliset kokoontumiset Lasten, nuorten ja perheiden aseman ja tarpeiden esiin nostaminen ja vuoropuhelu eri toimijoiden kesken. Varhaiskasvatusikäisten lasten kuulemista on kehitettävä kaupungin ja kolmannen sektorin palveluissa. Paljon olemassa olevia menetelmiä, joita voisi hyödyntää sekä kaupungin omissa mutta myös muiden toimijoiden palveluissa.	Järjestöyhdyshenkilöt, verkoston toimijat	LNP-verkosto on kokoontunut säännöllisesti. Palaverissa on ollut läsnä järjestöjen, seurakunnan ja kaupungin edustajia. Eri elämänkaariverkostojen yhteiset kehittämispäivät 2 x vuodessa. Kehittämispäiviin on osallistunut edustajia mm. Steasta, ELY-keskuksesta ja PopSotesta. Verkoston kokouksissa on tiedotettu Oulun kaupungin ajankohtaisia asioita, järjestöjen hankehakuja Stealle (ns. Esko-puumerkki) sekä esitelty uusia hankkeita Saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että verkosto mahdollistaa

			<p>tehokkaan tiedottamisen ja verkostoitumisen. Verkoston kautta on mahdollista löytää kumppanuuksia eri hankkeisiin.</p> <p>Verkosto on pyydettyä kommentoinut ja antanut lausuntoja kohderyhmään liittyvien asioiden valmistelussa kaupungin eri toimijoille järjestöjen ja seurakunnan näkökulmasta.</p>
--	--	--	---

4.2. Työikäiset

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
<p>Oulun mielenterveys- ja päihdeneuvosto</p> <p>Oulun seudun mielenterveys- ja päihdeneuvosto on Oulun kaupungin alueella toimivien mielenterveys- ja päihdetyön julkisten ja kolmannen sektorin toimijoiden muodostama yhteistyöryhmä.</p> <p>Vahvistaa mielenterveys- ja päihdeasioiden huomioimista kunnallisessa päätöksenteossa. Aloitteet ja esitykset kaupunginhallitukselle mielenterveys- ja päihdetyötä koskevista asioista Järjestötyön ja kokemustoimijoiden asiantuntijuuden käyttäminen</p>	<p>Säännöllinen tieto "kentältä" / tiedonvaihto toimijoiden kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> • lausunnot, aloitteet ja esitykset • yhteiset tapaamiset kaupunginhallituksen kanssa vuosittain • kannanotot ja puheenvuorot • tapahtumat, kampanjat 	<p>Hyvinvointipalvelujen asiantuntijat ja mielenterveys- ja päihdeneuvoston jäsenet</p>	<p>Neuvosto on kokoontunut: 25.2. 6.5. 23.9. 25.11.</p> <p>On pidetty säännöllisesti yhteyttä valmisteleviin viranhaltijoihin ja kokouksissa on välitetty valmistelijoille järjestötoimijoiden näkökulmia valmisteltaviin asioihin, mm. kriisipäivystystoimintaan ja sotevalmisteluun. Tiedonvaihto, kaksi kertaa vuodessa on käyty läpi verkoston jäsenten kokemuksia kaupungin päihde- ja mielenterveyspalveluiden tilanteesta ja palveluntarpeen kokemuksista kentällä.</p> <p>Ajankohtaiset ja uudet hankkeet on esitelty ja käyty keskustelua yhteistyötarpeista ja -toiveista.</p>

<p>päätöksenteon tukena ja palveluja suunniteltaessa. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle esitettävät mielenterveys- ja päihdeasiat tulisi esittää myös mielenterveysneuvostolle, jotta neuvosto voi antaa lausunnon ko. asioista.</p>			
<p>Työikäisten järjestöjen elämänkaariverkosto</p> <p>Oulun kaupungin sosiaali- ja terveysalan järjestöt toimivat verkostomaisesti ja niillä on tapaamisia säännöllisesti.</p> <p>Verkostojen kokouksissa käsitellään ajankohtaisia kuulumisia Oulun kaupungilta ja osallistujien tahoilta, yhteisiä kehittämiskohteita sekä muun muassa hankkeiden hakuja.</p>	<p>Säännölliset kokoontumiset</p> <p>Tavoitteena saada enemmän hyvinvointipalveluiden henkilökuntaa mukaan verkostoon.</p> <p>Asiakkaiden tukeminen saamaan palveluita saavutettavuuden ja ymmärrettävyyden osalta.</p> <p>Asiakkaiden aseman esiin tuominen verkoston kautta.</p>	<p>Verkoston toimijat, järjestöyhdyshenkilöt</p>	<p>Työikäisten elämänkaariverkoston kokouksia on pidetty neljä kertaa vuoden 2021 aikana. Verkoston kokouksissa on käsitelty ajankohtaisia kaupungin ja järjestöjen ja muiden tahojen asioita. Kesäkuussa 2021 toteutettiin kaikkien elämänkaariverkostojen kehittämispäivä. Elämänkaariverkoston ohjaajat ovat olleet tiiviisti mukana PopSote -hankkeen tilaisuuksissa ja kokouksissa sekä mm. Pohjois-Suomen elämänkaariverkostojen ensimmäisessä yhteisessä tapaamisessa.</p> <p>Työikäisten elämänkaariverkostonon on tullut useita uusia jäseniä vuoden 2021 aikana. Kaupungin hyvinvointipalveluiden edustus on ollut hyvin näkyvillä työikäisten elämänkaariverkostossa.</p>

4.3. Ikäihmiset

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
<p>Vanhusneuvosto</p> <p>Vanhusneuvosto ottaa kantaa monipuolisesti ikäihmisten asioiden ja yhdenvertaisuuden puolesta.</p>	<p>Ikääntymispoliittisen ohjelman päivittäminen.</p> <p>Ikäystävällisen kunnan teemat mm. sosiaali- ja terveyspalvelut, tiedonvälitys, asuminen liikenne, osallisuus.</p> <p>Riittävät liikuntapalvelut ikääntyneille.</p>	<p>Sivistys- ja kulttuuripalvelut, toimialat https://www.ouka.fi/oulu/vanhusneuvosto/etusivu</p>	<p>Vanhusneuvosto ollut mukana ohjelman laatimisessa vahvasti.</p> <p>Kaupunginhallituksen kanssa yhteiset tapaamiset, joiden kautta voitu vaikuttaa suoraan vanhuksia koskeviin asioihin.</p> <p>Kaupunginhallituksen ja vanhusneuvoston yhteisessä kokouksessa on otettu kantaa ikäihmisten liikuntapalveluihin. Seurauksena julkaistu liikunnan ABC, joka on saatavana myös paperisena ja sähköisenä versiona. Raksilaan keskitetään ikäihmisten liikuntapalvelut.</p>
<p>Ikääntyviä koskevat hankkeet</p>		<p>Hyvinvointipalvelujen asiantuntijat</p>	<p>Vanhusneuvoston jäsen mukana Carita-hankkeen ohjausryhmässä, jossa keskeisenä asiana teknologian hyödyntäminen kotipalveluissa.</p> <p>Auttava yhteisöhanke ohjausryhmässä vanhusneuvoston jäsen.</p>

			<p>Digijelppari-hankkeen ohjausryhmässä vanhusneuvoston jäsen.</p> <p>Löytävä vanhustyöhankeessa ollut vanhusneuvoston jäsen.</p>
<p>Digitaalisten palvelujen käytön tukeminen.</p>	<p>Käytännön opastusta digitaalisten palvelujen käyttöön.</p> <p>Digipalveluiden ohjeet saatavilla myös paperisena yli 70-vuotiaille.</p> <p>Saavutettavuus huomioitu.</p> <p>Digipalvelujen hinnan avaaminen selkeästi.</p> <p>Digipalveluihin ja laitehankintoihin tukea.</p>	<p>Sivistys- ja kulttuuripalvelut, toimialat http://www.ouka.fi/oulu/</p> <p>Vanhusneuvosto</p>	<p>Digijelppari-hankkeen käytön kautta tuettu.</p> <p>Edellisen vanhusneuvoston aikana käynnistettiin ikäihmisten nettiopastus eläkejärjestöille, ja se jatkuu edelleen jossakin määrin.</p> <p>Digi-Aino työryhmässä mukana vanhusneuvoston jäseniä</p> <p>Digikäyttäjille tulee olla lisäksi rinnakkainen paperiversio.</p>
<p>Ikäihmisten elämäkaariverkosto</p> <p>Oulun kaupungin sosiaali- ja terveysalan järjestöt toimivat verkostomaisesti ja niillä on tapaamisia säännöllisesti. Verkostojen kokouksissa käsitellään ajankohtaisia kuulumisia Oulun kaupungilta ja osallistujien tahoilta, yhteisiä kehittämiskohteita sekä muun muassa hankkeiden hakuja.</p>	<p>Säännölliset kokoontumiset -> noin neljä kertaa vuodessa.</p> <p>Eri elämäkaariverkostojen yhteiset kehittämispäivät 2 x vuodessa. Kehittämispäiviin on osallistunut edustajia mm. Oulun kaupungilta, STEAsta, ELY-keskuksesta ja PopSotesta.</p> <p>Järjestöjen STEA-hankehakujen esittely (Esko-puumerkki), ajankohtaisten</p>		<p>Toimii aktiivisesti.</p>

<p>Ikäihmisten elämäkaariverkoston rinnalla toimii myös Oulun löytävän vanhustyön verkosto, joka jakaa ja tarjoaa tietoa ikäihmisille, omaisille ja ammattilaisille ikäihmisille suunnatuista palveluista ja toiminnoista sekä järjestää yhdessä ikäihmisille suunnattuja tapahtumia.</p>	<p>asioiden tiedottaminen, ikäihmisten tarpeiden kuuleminen ja niistä vuoropuhelua muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Oulun löytävän vanhustyön verkoston yhteinen hankehakemus.</p> <p>Hankehakemuksen tiimoilta on pidetty tähän mennessä kaksi suunnittelupalaveria.</p>		
---	--	--	--

4.4. Etniset vähemmistöt

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
--------------------------------	--	----------------------------	-----------------------------

<p>Maahanmuuttajaneuvosto Vahvistaa maahanmuuttajien osallistumista kunnalliseen päätöksentekoon</p> <p>Tekee aloitteita ja esityksiä kaupunginhallitukselle maahanmuuttajia koskevista asioista</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lausunnot (vuosittaiset määrät) • yhteiset tapaamiset kaupunginhallituksen kanssa (vuosittain) • osallistuminen tapahtumiin • kannanotot ja puheenvuorot • neuvoston jäsenille järjestetään koulutusta kunnallisen päätöksenteon prosesseista ja vaikuttamisen keinoista (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • Esittelijä, Arto Willman, hyvinvointipäällikkö • Maahanmuuttajaneuvosto <p>https://www.ouka.fi/oulu/maahanmuuttajaneuvosto/etusivu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lausunnot (vuosittaiset määrät) 2 kpl. <ul style="list-style-type: none"> ○ Oulun maahanmuuttajaneuvoston lausunto avoimen hallinnon toimintasuunnitelmaan ○ Kotoutumisohjelma • Lautakuntien kanssa yhteinen seminaari-1 • Kehittämistyöpaja-1 • Neuvoston jäsenille järjestetään koulutusta kunnallisista päätöksentekoprosesseista ja vaikuttamisen keinoista. (vuonna 2021) 17.12.2021 • Aloite-positiivinen erityiskohtelu rekrytoinnissa
<p>Kehitetään sähköisiä viestintäpalveluita. Parannetaan tietoisuutta palveluista ja maahanmuuttajille suunnatusta toiminnasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköinen palvelukartta • Monikanavaiset ja monikieliset ohjaus- ja neuvontapalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Maahanmuuttajien osaamiskeskus • Monikulttuurikeskus Villa Victor <p>Toimialat asettaneet tavoitteet ja toimenpiteet kotouttamisohjelmaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköinen palvelukartta- valmistuu keväällä 2022 • Monikanavaiset ja monikieliset ohjaus- ja neuvontapalvelut (Tehty) <p>Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kotoutumisohjelman vuosille 2022–25.</p>
<p>Edistetään yhdenvertaisuutta ja kaksisuuntaista kotouttamista</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Toimenpiteitä kotouttamisohjelman mukaisesti • Koto-seurantaryhmä • Monikulttuurikeskus Villa Victor 	<ul style="list-style-type: none"> • Vuosittaiset arviointikyselyt maahanmuuttajille. Tulevan kotoutumisohjelman seurannan ja mittareiden mukaisesti kyselyt toteutetaan kahden vuoden välein. Seuraava kysely tehdään syksyllä 2022 • Uusi kotoseurantaryhmä alkaa toiminta vuoden 2022 alusta.

			<ul style="list-style-type: none"> Villa Victorin tapahtumat
--	--	--	---

4.5. Vammaiset henkilöt

Näin toimimme / tätä kehitämme	Toimenpiteet, tavoitteet ja aikataulu jatkossa	Vastuhenkilö ja lisätiedot	Seuranta: Tila vuosina 2021
Vammaisneuvosto Tehtävänä on turvata ja parantaa vammaisten edellytyksiä itsenäiseen elämään ja osallisuuteen kaikilla inhimillisen toiminnan alueilla.	Vammaisneuvosto seuraa vammaispoliittisen ohjelman toteutumista.	Sivistys- ja kulttuuripalvelut https://www.ouka.fi/oulu/vammaisneuvosto/etusivu	Vammaisneuvosto on seurannut vammaispoliittisen ohjelman toteutumista kaupungin palvelualueilla kutsumalla niiden edustajia neuvoston kokouksiin raportoimaan toimenpiteistään.
Vammaisneuvosto seuraa vammaispalveluiden toteutumista ja kunnallista päätöksentekoa vammaisten näkökulmasta, tekee aloitteita ja antaa lausuntoja.	Vammaisneuvosto käy vuoropuhelua kaupunginhallituksen ja -valtuuston, lautakuntien, rakennusvalvonnan ja palveluja järjestävien viranomaistahojen kanssa.	Kaikki toimialat Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto Lautakunnat Rakennusvalvonta	Kaupunginhallituksen kanssa on käyty yksi Teams-kokous esteettömyyskoordinaattorin toimen tarpeellisuudesta. Yhteys kaupunginhallitukseen on heikentynyt, koska kaupunginhallitus on poistanut edustajansa vammaisneuvostosta syksyllä 2021.

			<p>Vammaisneuvosto on kommunikoinut kaupunginvaltuustolle sähköpostilla, mutta vastaukset ovat olleet niukkoja. Kommunikoinnissa todetaan olevan parannettavaa.</p> <p>Lautakuntien kanssa ei ole ollut vuoropuhelua.</p> <p>Alkuvuodesta vuorovaikutus rakennusvalvontaan onnistui hyvin esteettömyyskoordinaattorin kautta. Myös loppuvuodesta on ollut palaverieita vammaisneuvoston pj:n kanssa, tavoitteena kehittää lausuntojen antamista.</p>
Vammaisneuvosto edistää rakennetun ympäristön esteettömyyttä sekä viestinnän ja palveluiden saavutettavuutta.	Vammaisneuvosto antaa lausuntoja rakennetun ympäristön esteettömyydestä sekä viestinnän ja palvelujen saavutettavuudesta.	Rakennusvalvonta Rakennuslautakunta Arkkitehtitoimistot Viestintä	Esteettömyyskoordinaattorin toimi päättyi 2/21. Tämän jälkeen neuvostossa on ollut yhteyshenkilö, joka vastaa vain kaupungin tilapalveluiden rakentamiskohteista. Koordinaattorin puute on heikentänyt oleellisesti vammaisneuvoston monimuotoista vaikuttamista ja tiedonsaantia. Vaikuttamisen mahdollisuudet ovat myös satunnaistuneet.
Vammaisneuvosto tarjoaa kokemusasiantuntijuutta palvelujen suunnittelussa.	Vammaiset henkilöt toimivat kokemusasiantuntijoina koulutuksissa, viestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa sekä tilojen suunnittelussa esteettömiksi.	Kaikki hallinnonalat noudattavat YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (CRPD) velvoitteita ottaa vammaiset huomioon heitä koskevien palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.	Esteettömyyskoordinaattorin aktivoivan vaikutuksen päättyminen on lopettanut koulutustoiminnan, jossa vammaiset olivat kokemusasiantuntijoita. Vammaisneuvoston mahdollisuudet tarjota kokemusasiantuntijuutta palvelujen suunnitteluun monipuolisesti ja CRPD:n edellyttämällä tasolla ovat estyneet koordinaattorin vaikuttavan työn päättymisen seurauksena.

Vammaisneuvosto tiedottaa toiminnastaan ja vammaisuuteen liittyvistä asioista.	Vammaisneuvosto julkaisee pöytäkirjansa ja lausuntonsa kaupungin verkkosivuilla sekä tiedottaa vammaisia koskevista ajankohtaisista asioista. Vammaisneuvosto palkitsee vammaisystävällisiä toimijoita ja järjestää yleisölle avoimia kokouksia.	Sivistys- ja kulttuuripalvelut Viestintä Lehdistö Radiot, televisio	Pöytäkirjat ja lausunnot on julkaistu saavutettavasti kaupungin verkkosivuilla. Esteettömyyskoordinaattorin toimeen liittyen on julkaistu artikkeleita Kalevassa. Vammaisneuvosto valitsee vammaisystävällisen toimijan.
Vammaisneuvoston jäsenet kehittävät osaamistaan toiminnan piiriin kuuluvissa asioissa.	Vammaisneuvoston jäsenet osallistuvat Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnan (VANE) ja muiden asiantuntijatahojen järjestämiin koulutuksiin.	Vammaisneuvosto	Koronaepidemia on estänyt vammaisneuvoston jäseniä osallistumasta tavanomaisiin koulutuksiin. Etänä osallistumismahdollisuuksista on tiedotettu. Vammaisneuvoston jäsenet ovat kehittäneet omatoimisesti osaamistaan eri tahojen koulutuksissa (mm. esteettömyyskävelyt, järjestöjen koulutukset).
Vammaisneuvosto edustaa vammaisia kaupunkilaisia.	Vammaisneuvoston jäsenet valitaan toimikausittain vaalilla, jossa jokaisella kaupungissa toimivalla vammaisjärjestöllä on yksi ääni. Kaupungin palvelualueet nimittävät vammaisneuvostoon omat edustajansa. Vammaisneuvoston nimittää kaupunginhallitus.	Kaikki palvelualueet Kaupunginhallitus	Uusi vammaisneuvosto on aloittanut toimintansa syksyllä 2021. Valintakokoukseen osallistui edustajia 16 järjestöstä.

OULU

